

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/94/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120385474
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6120385474.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: I. I. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XX, XXX XX H., zastúpený: MV Legal, s. r. o., Jedenásta 16, 831 01 Bratislava, IČO: 36857947, proti žalovanému: 1/ I. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. O. XXX, XXX XX D. F. a 2/ G. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. O. XXX, XXX XX D. F., obaja zastúpení: Mgr. Michal Ferčák, advokát so sídlom Bernolákova 1652/29, 955 01 Topoľčany, IČO: 50825739, o zaplatenie 7 500 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v prvom a v druhom rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 30. augusta 2021 č.k. 8C/61/2020-218 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v prvom a v druhom rade v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v prvom a v druhom rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7 500 eur spolu s úrokom vo výške 2% mesačne zo sumy 7 500 eur od 04. 03. 2016 do 30. 04. 2016, s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 7 500 eur od 01. 05. 2016 do zaplatenia a zmluvnú pokutu 0,1% denne zo sumy 7 500 eur od 01. 05. 2016 do 27. 09. 2020. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že zmluvou o pôžičke zo 04. 03. 2016 sa žalobca, ako veriteľ, zaviazal G. G., ako dlžníkovi spoločnosti FEM Invest, FEMAK spol. s r. o. a žalovaným v prvom a v druhom rade, ako pristupujúcim dlžníkom, poskytnúť prevodom z účtu na účet dlžníka peňažnú sumu vo výške 7 500 eur na nákup dreva a výrobu drevených výrobkov. Súčasne sa dlžník zaviazal túto sumu vrátiť do 30. 04. 2016 spolu s jednorazovou sumou 750 eur, s úrokom vo výške 2% mesačne a to za každý aj začatý mesiac, až do úplného vrátenia sumy. Splatnosť úrokov bola mesačná, vždy v posledný deň mesiaca, za ktorý sa úrok platí. Súčasne sa strany zmluvy dohodli, že ak dlžník nesplatí pôžičku riadne a včas, zaplatí žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z pôžičky denne, až do uhradenia celého dlhu.

1.1.1. Zmluva o úvere súčasne obsahuje aj ustanovenie, že pristupujúci dlžníci (žalovaní v prvom a v druhom rade a FEM Invest), pristupujú k záväzkom dlžníka a stávajú sa dlžníkmi žalobcu v rovnakom rozsahu ako dlžník a spolu s dlžníkom sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Súčasne bolo dohodnuté, že ak dlžník alebo pristupujúci dlžníci v prvom až štvrtom rade porušia svoje záväzky podľa tejto zmluvy, zaplatia žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške nesplatených častí dlhu a veriteľ je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť. Pristupujúci dlžníci sú zároveň voči veriteľovi ručiteľmi za splnenie záväzkov dlžníka podľa

tejto zmluvy. Z účtu žalobcu dňa 04.03.2016 bola odpísaná suma 7 500 eur v prospech dlžníka, ako pôžička, na nákup surovín.

1.1.2. Dňa 18.09.2019 spoludlžníci I. Y. a G. Y. (žalovaní v prvom a v druhom rade), písomne uznali svoj dlh čo do dôvodu a výšky podľa § 558 a nasl. Občianskeho zákonníka a zaviazali sa, že spoločne a nerozdielne zaplatia špecifikované záväzky voči veriteľovi (žalobcovi), medzi nimi aj pôžičku 7 500 eur s príslušenstvom, podľa zmluvy o pôžičke zo 04.03.2016, a to do 30.06.2016. Súčasťou uznania dlhu bola aj dohoda o limitovaní vymáhania záväzku s tým, že pokiaľ si dlžníci svoje povinnosti na základe uznania dlhu splnia, veriteľ bude pohľadávky vymáhať iba do celkovej výšky 101 840 eur podľa splátok uvedených v rámci dohody. Strany sa ďalej dohodli, že v prípade, ak dlžníci svoj záväzok nespĺnia a omeškajú sa s niektorou splátkou o viac ako 15 dní, veriteľ je oprávnený od dohody o limitovaní vymáhania záväzku odstúpiť.

1.1.3. Žalovaní v prvom a v druhom rade svoj záväzok voči žalobcovi nespĺnili.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 39, § 51, § 100 ods. 1, § 101, § 511, § 517 ods.2, § 533, § 544 ods. 1, ods. 2, § 558, § 559 ods. 2, § 657, § 658 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky číslo 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v účinnosti od 01.02.2013 v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR“), § 215 ods. 1, ods. 2, § 232 ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“).

1.3. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie posúdil predmetnú zmluvu o pôžičke podľa ustanovenia § 657 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatujúc preukázanie odovzdania peňazí žalobcom dlžníkovi. Predmetná zmluva o pôžičke obsahuje viaceré samostatné právne úkony, a to zmluvu medzi žalobcom a dlžníkom a zmluvu, kde pristupujúci spoludlžníci pristupujú k záväzkom dlžníka. Zmluva o pôžičke napĺňa všetky zákonné znaky zmluvy o pôžičke, pričom právny vzťah medzi veriteľom a pristupujúcimi dlžníkmi vyhodnotil ako nepomenovanú zmluvu, ktorá dostatočne jasne určila predmet záväzku a to tak, že táto zmluva rozširuje okruh subjektov povinných vrátiť pôžičku s príslušenstvom aj so zmluvnou pokutou. Ide o zmluvu s účinkami obdobnú pristúpeniu k záväzku podľa § 533 a 534 Občianskeho zákonníka. S rozšírením počtu subjektov súhlasil aj dlžník. Dodal, že v danom prípade nie je potrebné, aby pred uplatnením nároku voči žalovaným svoj záväzok nespĺnil dlžník, pretože v tomto prípade nejde o ručiteľský vzťah, čo podporuje aj uznanie dlhu zo strany žalovaných. Ani z poslednej vety ustanovenia bodu 4 zmluvy o pôžičke nie je možné vyvodiť záver, že ním bol založený ručiteľský vzťah, keď z obsahu zmluvy a ustanovenia vyplýva opak. Možno uvažovať o nesprávnej formulácii alebo terminológii, avšak aj z ďalších dôkazov je zjavné, čo strany sporu, a rovnako aj zmluvné strany, mienili svojim úkonom urobiť a aj preto je súd názoru, že zmluva, a to ani v tejto jej časti, nie zmätočná nielen pre súd, ale nemohla takou byť ani pre zmluvné strany. S poukazom na uvedené tak súd mal preukázané, že žalovaní v prvom a v druhom rade sú pasívne legitimovanými v tomto spore.

1.4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa vysporiadal aj s námietkou premlčania vznesenou žalovanými v prvom a druhom rade. Konštatoval, že v dôsledku uznania dlhu je potrebné aplikovať desaťročnú premlčaciu lehotu podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na závery rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 28Cdo/860/2007, 28Cdo/84/2008. Na základe vykonaných dôkazov, uznania dlhu žalovanými, ako aj z komunikácie medzi stranami sporu mal preukázané, že tvrdenie žalovaných o tom, že o premlčaní nevedeli, nie je pravdivé. Dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná a žaloba bola na súd podaná včas, teda v rámci desaťročnej premlčacej lehoty.

1.5. Konštatoval preukázanie zaplatenia peňažných prostriedkov žalobcom na účet dlžníka, čím bol záväzok žalobcu, poskytnúť peňažné prostriedky v súlade so zmluvou, splnený. Skutočnosť, že finančné prostriedky boli poukázané na účet dlžníka, resp. tretej osoby, nezbavuje pristupujúcich dlžníkov povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré žalobca poskytol dlžníkovi. Vychádzal aj zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 28Cdo/4279/2016. Žalovaní v prvom a v druhom rade, s poukazom na pristúpenie k dlhu, boli okrem pôžičky povinní uhradiť žalobcovi aj príslušenstvo, t.j. úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 2% mesačne a tiež zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne od omeškania. Súd prvej inštancie výšku úrokov z pôžičky vyhodnotil ako primeranú, keďže

ročná výška predstavuje 24% a je v súlade s dobrými mravmi. Pri tomto závere vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo 1/2009 s tým, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nesmie sa priečiť dobrým mravom. S poukazom na výšku pôžičky, obdobie, za ktoré žalobca úroky požaduje, súd prvej inštancie vyhodnotil tieto úroky ako dôvodné a ich výšku za akceptovanú a súladnú s dobrými mravmi.

1.6. Taktiež výšku zmluvnej pokuty, dohodnutú v zmluve o pôžičke vyhodnotil ako primeranú s poukazom na súdnu prax s tým, že výška zmluvnej pokuty 0,1% denne zo sumy 7 500 eur predstavuje 7,50 eura denne, čo nie je neprimerané účelu, ktorý bol dohodou o zmluvnej pokute zmluvnými stranami sledovaný, teda včasné plnenie si povinnosti dlžníka, ktorý peniaze veriteľa investoval do podnikania s drevom s očakávaním vysokých ziskov a zhodnotenia investície niekoľkonásobne.

1.7. K námietke žalovaných v prvom a v druhom rade o neplatnosti zmluvy o pôžičke a uznania dlhu, súd prvej inštancie dospel k záveru, že oba tieto právne úkony sú jasné, zrozumiteľné, čo do obsahu plnenia a je z nich zrejmé, čo sa predmetnými úkonmi sleduje. Nevzhladol dôvody, pre ktoré by mal tieto úkony vyhodnotiť ako absolútne neplatné. Spochybňovanie platnosti dobrovoľne a slobodne uzavretej súkromnej zmluvy by malo byť výnimočným javom v prípade jednoznačne preukázaných okolností dokazujúcich neplatnosť, nakoľko v prvom rade je potrebné chrániť dobrú vieru druhého účastníka zmluvného vzťahu, zachovať právnu istotu a legitímnu vieru v záväznosť právnych úkonov. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 289/2014.

1.8. Súd prvej inštancie nevzhladol dôvodnosť argumentácie žalovaných v prvom a v druhom rade o neoprávnenom podnikaní žalobcu poskytnutím pôžičky. Sama skutočnosť, že žalobca poskytol žalovaným a ďalším osobám za niekoľko rokov viackrát finančné prostriedky vo forme pôžičky neznamena, že by týmto spôsobom mal podnikat. Žalobca predložil súdu dôkazy, z ktorých jednoznačne vyplýva, že všetky pôžičky, ktoré poskytoval, poskytol rovnakému okruhu subjektov a všetky spájal rovnaký spoločný cieľ. Žalovaní v prvom a v druhom rade nepreukázali žiadne nekalé konanie žalobcu. K námietkam týkajúcich sa záložného práva, ako aj sumy 750 eur, ako jednorazovej odplaty za pôžičku, sa súd prvej inštancie nevyjadroval, nakoľko tieto nie sú predmetom konania.

1.9. Záverom dodal, že mal nad všetky pochybnosti preukázané, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preto žalovaní v prvom a v druhom rade zaviazali na spoločné a nerozdielne plnenie pôžičky vo výške 7 500 eur, ako aj dohodnutých úrokov, ktorých nárok vyplýva aj z ustanovenia § 658 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj úroku z omeškania vo výške 5% ročne, ktorého nárok vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády, nakoľko žalovaní tým, že nesplnili svoj dlh riadne a včas, dostali sa do omeškania. Predmetný úrok súd prvej inštancie priznal od nasledujúceho dňa po splatnosti pôžičky, t. j. od 01. 05. 2016 do zaplatenia. Súd rovnako priznal zmluvnú pokutu podľa § 544 Občianskeho zákonníka, pričom úrok vo výške 2% mesačne a zmluvná pokuta sa neprelnajú a zmluvnú pokutu žalobca žiadal priznať od nasledujúceho dňa po splatnosti pôžičky, táto svojou výškou nie je neprimeraná a strany k dohode na nej pristúpili na základe vlastnej vôle.

1.10. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný, má proti neúspešnému žalovanému podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súčasne poznamenal, že nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by súd nemal žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznať. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní v prvom a v druhom rade. Dôvodili, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. V prvom rade sa odvolatelia nestotožnili so záverom súdu prvej inštancie o platnosti zmluvy o pôžičke. Namietajú neurčitosť zmluvy o pôžičke, s tým, že v úvodnej časti zmluvy sa nachádzajú identifikačné údaje G. za ktorými je v zátvorke označenie (ďalej len „Dlžník“), pričom slovo Dlžník je uvedené s veľkým začiatočným písmenom. Za ich identifikačnými údajmi je uvedené len „pristupujúci

dlužníci 3 a 4". Zo zmluvy vyplýva, že príjemcom pôžičky je dlžník a on sa zaviazal vrátiť veriteľovi pôžičku. Postavenie dlžníka je nespochybniteľné, naopak svoje postavenie (odvolateľov) od začiatku spochybňovali pre neurčitosť. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou vysporiadal tak, že zmluvu o pôžičke posúdil ako listinu obsahujúcu viaceré samostatné právne úkony. Takýto názor považujú za nesprávny, odporujúci vykonanému dokazovaniu a jeho odôvodnenie za nedostatočné. Namietajú, že ich námietka neurčitosti v priebehu konania spočívala v tom, že z obsahu zmluvy o pôžičke nie je zrejmé, či ich postavenie malo vzniknúť titulom prístúpenia k záväzku podľa § 533 Občianskeho zákonníka alebo titulom ručenia podľa § 546 a nasl. Občianskeho zákonníka. V napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s námietkou, prečo zmluva nenásvedčuje dojednaniu ručiteľského záväzku, keď je ručenie výslovne uvedené v bode 4. zmluvy o pôžičke.

2.2. Odvolatelia v prvom a v druhom rade v podanom odvolaní opätovne namietajú premlčanie nároku žalobcu, nakoľko skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nepovažujú za správne. Listina, označená ako uznanie dlhu, zo dňa 18. 09. 2019 je absolútne neplatný právny úkon, preto nemohla vyvolať žiadne právne následky, či už vo vzťahu k založeniu plynutia novej desaťročnej premlčacej lehoty alebo vo vzťahu k vzniku vyvrátiteľnej domnienky o existencii uznaného záväzku v čase uznania.

2.2.1. V prvom rade namietajú, že žalovaná v druhom rade nebola účastníčkou e-mailovej komunikácie a napriek tomu súd prvej inštancie tejto otázke vôbec nevenoval pozornosť. Mail zo dňa 21. 11. 2017 nehovorí nič o premlčaní pohľadávok, ale o riziku ich premlčania, navyše v čase, kedy došlo k podpisu uznania dlhu, už bola situácia medzi stranami sporu výrazne odlišná a to vyhrotením vzťahov medzi žalobcom a dlžníkom. Opakovane uvádzajú, že k podpísaniu uznania dlhu dňa 18. 09. 2019 pristúpili v tiesnivej situácii, kedy im zo strany žalobcu bezprostredne hrozila dražba nehnuteľností. Žalobca sa od nich sústavne domáhal úhrady viacerých pôžičiek a ich neprimeraného príslušenstva. Tento nátlak zo strany žalobcu preukazujú maily, ale aj bod 38. vyjadrenia žalobcu zo dňa 24. 10. 2020, v ktorom žalobca výslovne hovorí o dlhodobej hrozbe výkonom záložného práva a o strate strechy nad hlavou. Žalobca do uznania dlhu zakomponoval aj pôžičky, ktoré nikto zo žalovaných nepodpísal, čím ich donútil uznať neexistujúce záväzky. Dôkazom neprimeraného konania žalobcu, odporujúceho dobrým mravom, je napríklad aj ním predložená výzva zo dňa 10. 05. 2018, v ktorej sa voči nim domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty v celkovej výške 24 000 eur, ktorá pozostávala zo zmluvných pokút za nepreloženie rozhodnutia o povolení vkladu záložnej zmluvy do katastra, za nepredloženie výpisu z listu vlastníctva obsahujúceho zápis predmetného záložného práva, za nepredloženie informácie o prípadnej zmene osobných údajov a podobne. Dôvodia, že všetky tieto skutočnosti je nevyhnutné vykladať vo vzájomnej súvislosti, pretože jasne vykresľujú atmosféru, v ktorej uznanie dlhu podpisovali. V konečnom dôsledku potom nie je podstatné, ktoré nároky si žalobca voči nim aj reálne súdnou cestou uplatnil, ale že hrozby ich uplatnenia používal v rámci sústavného nátlaku na naše osoby a ich využil pri vynútení podpisu na dokumente zo dňa 18. 09. 2019.

2.3. Ďalej odvolatelia namietajú, že súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou, že dlh definovaný v čl. I uznania dlhu je naformulovaný nejasne, neurčito, pričom jednotlivé pôžičky sú navzájom zameniteľné. Z takto definovaného dlhu nie je možné určiť, ktorá z viacerých osôb, označená ako dlžník, je skutočne dlžníkom žalobcu. Jednotliví dlžníci a uvádzané pôžičky sú potom zameniteľné a z obsahu uznania dlhu nemožno jednoznačne identifikovať osoby dlžníkov z konkrétnych zmlúv.

2.4. Ďalšou námietkou odvolateľov v podanom odvolaní je predčasnosť podania žaloby. Už pred súdom prvej inštancie namietali, že uznanie dlhu obsahuje aj dohodu o limitovaní vymáhania záväzku. Ak by súd vyhodnotil túto dohodu ako platnú, žalobca podal žalobu predčasne, a to pre absenciu predmetnej pôžičky v čl. 2. Zároveň nebolo preukázané odstúpenie v zmysle bodu 2.5. v spojení s bodom 4.3. Na túto námietku súd prvej inštancie nedal žiadnu odpoveď.

2.4.1. Následkom nedodržania dohody o limitovaní vymáhania pohľadávky malo byť právo veriteľa odstúpiť od dohody podľa bodu 2.5.. Žalobca uplatnenie tohto práva nepreukázal. V dohode nie je zakomponovaná odkladacia alebo rozvázovacia podmienka, naproti tomu je v nej výslovne dojednané odstúpenie od zmluvy. V tomto smere je bezpredmetná aj mailová komunikácia zo dňa 06. 10. 2020. Žalobcom predložené doručky nepreukazujú, aká písomnosť bola obsahom zásielok, nakoľko žalobca zasielal žalovaným opakovane rôzne výzvy na splatenie jednotlivých pôžičiek, prípadne zmluvných

pokút a podobne. Súd prvej inštancie sa s limitáciou záväzku vôbec nevysporiadal napriek tomu, že by znamenala predčasné podanie žaloby.

2.5. Ďalšou námietkou podaného odvolania bola námietka týkajúca sa neoprávneného podnikania žalobcu, teda konania v rozpore so zákonom o živnostenskom podnikaní. V konaní poukázali na dôkazy, z ktorých vyplýva, že žalobca poskytoval pôžičky dlhodobo, opakovane, za účelom dosiahnutia zisku. S touto námietkou sa súd prvej inštancie vysporiadal nedostatočne. Ak súd prvej inštancie na jednej strane tvrdí, že zo strany žalobcu išlo o priateľské pôžičky a nie o vykonávanie podnikania, mal na druhej strane venovať pozornosť príslušenstvu pôžičky. V prípade kamarátskych pôžičiek možno len ťažko hovoriť o vyberaní poplatkov, ktoré je charakteristické pre podnikateľské subjekty. V prípade zmlúv zo dňa 08. 12. 2014, 15. 12. 2014 a 27. 01. 2014 žalobca priamo označil tieto zmluvy ako zmluvy o úvere, ktoré sa majú spravovať Obchodným zákonníkom. Tieto skutočnosti, ako aj komunikácia medzi žalobcom a dlžníkom nasvedčuje tomu, že poskytovanie pôžičiek nebolo len akousi priateľskou výpomocou, ale určitou formou aktívneho podieľania sa žalobcu na podnikateľských aktivitách dlžníka za účelom dosiahnutia zisku. Žalobca podnikateľské oprávnenie na poskytovanie úverov alebo pôžičiek nemal, čo ani nepopiera. Výkon činnosti v rozpore so zákonom o živnostenskom podnikaní potom znamená, že poskytnuté pôžičky a úvery odporujú zákonu. Zmluva o pôžičke je preto absolútne neplatný právny úkon.

2.6. Napokon v závere odvolateľa namietajú porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nakoľko v napadnutom rozsudku nedostali náležitú, resp. vôbec žiadnu odpoveď na viaceré podstatné námietky. Ide o vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom. Porušením tohto práva je odňatá možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

2.7. Odvolaciemu súdu navrhujú zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalovaným prizná nárok na náhradu trov konania, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných v prvom a v druhom rade považuje odvolanie za nedôvodné, námietky žalovaných považuje za nedôvodné. S napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožňuje. Dôvodí, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, na ktorý správne aplikoval príslušné právne predpisy a relevantnú judikatúru. Podrobne vyhodnotil všetky prostriedky procesného úroku i obrany, vysporiadal sa so všetkými relevantnými tvrdeniami strán sporu, ich námietkami a právnymi názormi a svoje závery riadne, zrozumiteľne, podrobne a najmä presvedčivo zdôvodnil. Obom stranám poskytol dostatočný priestor na procesný útok i obranu. Žalovaní sa pritom dobrovoľne vzdali dokazovania, ktoré sami navrhovali, bezdôvodne ustúpili od nimi navrhovaného dôkazu a posledného pojednávania sa nezúčastnili, pričom výslovne súhlasili s konaním v ich neprítomnosti. Žalovaní tento výsledok mohli predvídať už na základe skutočností, že súdy už predtým vo všetkých obdobných konaniach vyhovel žalobcovi v žalobách o vrátenie pôžičky proti žalovaným a G. v ktorých boli skutkové a právne okolnosti analogické, prípadne strany používali obdobnú argumentáciu (napr. Okresný súd Nitra sp.zn. 7C/101/2020, 7C/59/2020, Okresný súd Pezinok sp.zn. 36C/207/2017). Žalovaní ani v tomto konaní neunesli dôkazné bremeno svojich tvrdení, keď rôzne skutočnosti iba tvrdili, avšak ničím nepreukázali a vzdali sa aj výkonu navrhovaných dôkazov. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobne vysporiadal so všetkými námietkami žalovaných, neuveril žalovaným a ich účelové námietky neakceptoval, čo však neznamená, že sa s nimi nevysporiadal.

3.1. Žalobca podrobne zdôvodnil a dôkazmi preukázal uplatnený žalobný nárok na vrátenie pôžičky. Súčasne preukázal účelovosť námietok žalovaných, ktorí spolu s dlžníkom G. prevzali od žalobcu viac než 10 pôžičiek a uzavreli viaceré právne úkony, ktoré až v súčasnej dobe spochybňujú. Plneniu záväzkov sa už niekoľko rokov vyhýbajú.

3.2. Žalovaní až v poslednom písomnom vyjadrení zo dňa 17. 08. 2021 začali argumentovať aj predčasnosťou žaloby s poukazom na dohodu o limitácii vymáhania dlhu a na túto nadväzujú aj v odvolaní. Argumentácia žalovaných je nepravdivá a zavádzajúca. Žalobca už vyjadrením zo dňa 8. 6. 2021 predložil súdu stanovisko spolu s dôkazmi o odstúpení od dohody o limitácii, nakoľko predmetnú námietku žalovaných bolo možné očakávať. A ktorú si žalovaní neúspešne uplatnili v konaní

Okresného súdu Nitra sp.zn. 7C/101/2020. žalovaní začali spochybňovať samotný obsah poštovej zásielky, ktorú pochybnosť však ničím nezdokladovali. Navyše samotná limitácia vymáhania záväzku bola podmienená, naviazaná na splnenie dohodnutých podmienok. Žalovaní tieto podmienky neplnili, nesplácali dohodnuté splátky žalobca dohodu o limitácii považuje za bezpredmetnú - nikdy nenadobudla platnosť, resp. účinnosť. A nebolo potrebné od nej odstúpiť. Iba z opatrnosti pristúpil žalobca k úkonu odstúpenia.

3.3. Žalobca v konaní preukázal, že žaloba je dôvodná, zmluva o pôžičke je platná, pôžička bola poskytnutá, žalovaní sú solidárnymi spoludlžníkmi, nejde o ručiteľský vzťah, nejde o spotrebiteľský vzťah, ide o krátkodobú pôžičku so splatnosťou menej ako dva mesiace, pôžička bola priateľskou službou a dočasnou výpomocou na žiadosť žalovaných, zo strany žalobcu nejde o podnikateľskú činnosť, nebolo preukázané, že by žalobca poskytol pôžičku aj iným osobám, než skupinke žalovaných a G., otázka podnikateľského oprávnenia je irelevantná, nemá súvislosť s platnosťou pôžičky, príslušenstvo pohľadávky je primerané, došlo k platnému písomnému uznaniu dlhu, dlžníci museli vedieť o dobe premlčania, nakoľko všetky údaje, dátumy boli uvedené aj priamo v písomnom uznaní dlhu, ich vedomosť bola preukázaná aj v rámci vzájomnej komunikácie. Uviedol tiež, že ak by aj žalovaní o premlčaní hypoteticky nevedeli, táto okolnosť by mala vplyv výlučne na existenciu vyvrátiteľnej domnienky existencie dlhu v čase uznania. V takom prípade by síce žalobca už nemohol argumentovať uvedenou vyvrátiteľnou domnienkou a musel by dokazovať svoju pohľadávku inými dôkazmi, čo však žalobca aj urobil. Uznanie dlhu jeho pozíciu už len dodatočne posilnilo aj prenosom dôkazného bremena na žalovaných. Na opodstatnenosti nároku žalobcu by teda prípadná nevedomosť žalovaných o premlčaní dlhu v čase jeho uznania nemohla nič zmeniť, nakoľko jeho nárok je dostatočne podložený konkrétnymi vecnými dôkazmi.

3.4. Žalovaní neunesli dôkazné bremeno svojho tvrdenia, a to k žiadnemu z ich zavádzajúcich a nepravdivých výrokov. Skutočnosť, že súd prvej inštancie sa nestotožnil správnym názorom žalovaných, nemá vplyv na správnosť rozhodnutia. Žalovaní si túto situáciu neopodstatnene zamieňajú so situáciou, kedy sa súd nevysporiada s námietkami alebo nedá dostatočnú odpoveď na všetky relevantné právne otázky, teda s nezrozumiteľnosťou, nedostatkom dôvodom a nepreskúmateľnosťou rozhodnutia. O takýto prípad tu zjavne nejde, pretože rozhodnutie obsahuje dostatočne presvedčivé odôvodnenie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR, napr. IV. ÚS 113/2003, III. ÚS 60/2004, I. ÚS 241/2007. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami a súd spravoval pri rozhodovaní o tom, či boli splnené podmienky pre vznik pôžičky, kto je dlžník a pod.

3.5. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť v celom rozsahu.

4. Žalovaní v prvom a v druhom rade, reagujúc na vyjadrenie žalobcu k ich odvolaniu, v písomnom vyjadrení iba uviedli, že svoju obranu proti žalobe uplatnili včas, riadne ju odôvodnili, pričom neexistujú žiadne skoršie konania, ktoré by boli predmetom sporu, argumentáciou strán konania a osobami strán konania obdobné tomuto konaniu. Konanie 7C/101/2020 nie je právoplatne skončené. Tvrdenie žalobcu o účelovej obštrukcii žalovaných pre neúčast' na poslednom pojednávaní je bezpredmetné a nekorešpondujúce so správaním žalovaných. Akúkoľvek námietku, ktorú v konaní vzniesli, vždy jasne a zrozumiteľne zdôvodnili. Nešlo z ich strany o obštrukčné konanie, zneužívanie práva. Rozsudok súdu prvej inštancie navrhuje zmeniť a žalobu žalobcu zamietnuť, resp. zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobca v následnom vyjadrení iba uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších vyjadrení a zároveň sa plne stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, vrátane celého odôvodnenia.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spíňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných v prvom a v druhom rade nie je dôvodné.

Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Predmetom konania v danej veci bola žaloba žalobcu, ktorý sa domáhal od žalovaných zaplata sumy 7 500 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 04. 03. 2016

7.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe žalobcu konštatovaním jej dôvodnosti, keď zmluvu o pôžičke, ako aj uznanie dlhu, vyhodnotil ako platné právne úkony, na základe ktorých mali žalovaní v prvom a v druhom rade plniť žalobcovi.

7.2. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa nestotožnili žalovaní v prvom a v druhom rade, ktorí v podanom odvolaní namietali neurčitost zmluvy o pôžičke, vzniesli námietku premlčania, namietali predčasnosť podania žaloby, neoprávnené podnikanie žalobcu a v neposlednom rade nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia.

8. Odvolatelia v podanom odvolaní namietajú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd pred tým, než sa zaoberal meritom veci a odvolania, skúmal, či súd prvej inštancie nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku nespôsobil vadu konania, ktorá by mala za následok zrušenie a vrátenie veci, resp. doplnenie dôvodov odvolania odvolacím súdom.

8.1. Odvolací súd poukazuje na stálu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v danom prípade konkrétne na rozhodnutie sp.zn. 3Cdo 118/2016, v ktorom dovolací súd uviedol, že: „nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“), nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP“. Obdobne argumentoval ústavný súd v uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 a tiež v uznesení z 26. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 364/2015. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

8.2. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri G. proti M. rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (M. proti M., rozsudok z roku 2003).“

8.3. Uvedené stanovisko sa vzťahuje aj vady konania pred súdom prvej inštancie, na ktoré odvolací súd musí prihliadať aj bez návrhu. Civilný sporový poriadok, upravuje odvolací dôvod, odňatie možnosti konať pred súdom v ustanovení § 365 ods.1 písm. b/ CSP, a po jeho zistení umožňuje odvolaciemu súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP napadnuté rozhodnutie zrušiť. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v danej veci však nezistil žalovanými v prvom a v druhom rade namietanú vadu konania, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahovalo náležitosti § 220 ods. 2 CSP, obsahovalo dôvody a úvahy, na základe ktorých v danej veci rozhodol. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku podrobne sa zaoberal tak vecnou aktívnou, ako aj pasívnou legitímáciou, hodnotil platnosť zmluvy o pôžičke, vysporiadal sa s námietkou premlčania vznesenou žalovanými, výškou úrokov z pôžičky, platnosťou uznania dlhu a v závere aj s námietkou žalovaných, týkajúcou sa neoprávneného podnikania žalobcu v súvislosti s poskytnutím pôžičky. Námietku žalovaných v prvom a v druhom rade, týkajúcu

sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia a následného odňatia možnosti strane sporu konať pred súdom, vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalovaných v prvom a v druhom rade, súc viazaný dôvodmi podaného odvolania, dospel k záveru, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie podľa § 220 CSP rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje. Odvolací súd iba poznamenáva, že je potrebné mať na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak preto následne odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

11. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd, stotožniac sa tak s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj jeho dostatočným a podrobným odôvodnením, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, iba na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia dodáva, že podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne.

12.1. Odvolací súd dospel k rovnakému právnemu záveru, ako súd prvej inštancie, že zmluva o pôžičke je v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka tzv. reálnym kontraktom, to znamená, že k jej uzavretiu sa vyžaduje, aby veriteľ aj skutočne odovzdal predmet pôžičky dlžníkovi. Ak sa tak nestane, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (k tomu porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2010 sp. zn. 3 Cdo 325/2009), a to aj keby všetky náležitosti tohto právneho úkonu (vrátane náležitostí vôle) boli dané. Skutočnosť poskytnutia pôžičky v konaní vždy preukazuje veriteľ. Musí byť preukázané skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, nie preukázať možnosť veriteľa disponovať príslušnou peňažnou sumou. Taktiež zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje platnosť predmetnej zmluvy o pôžičke. Žalobca preukázal listinným dôkazom, že

skutočne, finančnú čiastku na základe zmluvy o pôžičke zaslal dlžníkovi na jeho účet. Týmto bola splnená podstatná podmienka platnosti zmluvy o pôžičke, t.j. reálne odovzdanie finančnej čiastky dlžníkovi.

12.2. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva o pôžičke obsahuje viaceré samostatné právne úkony, a to zmluvu medzi žalobcom a dlžníkom, ako aj zmluvu, kde pristupujúci spoludlžníci pristupujú k záväzkom dlžníka. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 29. svoje úvahy o platnosti pristúpenia žalovaných v prvom a v druhom rade k dlhu dlžníka podľa § 533 a § 534 Občianskeho zákonníka riadne zdôvodnil, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožnil a k jeho záverom viac nemá čo dodať. Taktiež je názoru, že v danom prípade nejde o ručiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovanými v prvom a v druhom rade, čomu nasvedčuje aj ďalší právny úkon, uznanie dlhu žalovanými v prvom a v druhom rade voči žalobcovi. V tejto súvislosti odvolací súd iba poznamenáva, že v tejto časti, v ktorej sú žalovaní v prvom a v druhom rade označení v zmluve o pôžičke ako ručiteľia, je zmluva o pôžičke neplatná, nakoľko spoludlžníci nemôžu byť zároveň aj ručiteľia danej pôžičky.

12.3. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobne vysporiadal aj so žalovanými vznesenou námietkou premlčania (bod 30. rozsudku). Odvolací súd k tomuto záveru nemá viac čo dodať, jeho záver považuje za správny a dostatočne zdôvodnený.

12.4. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom vysporiadal aj s námietkou žalovaných, týkajúcej sa neoprávneného podnikania žalobcu a to poskytnutím viacerých pôžičiek. Odvolací súd sa stotožnil s týmto záverom a na zdôraznenie správnosti iba dodáva, že súd v tomto konaní nie je a nebol oprávnený rozhodnúť, či sa žalobca dopustil neoprávneného podnikania, alebo nie. K prijatiu záveru o neoprávnenom podnikaní je potrebné rozhodnutie súdu o tom, že žalobca sa dopustil trestného činu neoprávneného podnikania (§ 251 Trestného zákona).

12.5. Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o platnosti zmluvy o pôžičke, ako aj o platnosti uznania dlhu, keď konštatoval, že tieto právne úkony sú jasné, zrozumiteľné čo do obsahu plnenia a je z nich zrejmé, čo sa úkonmi sleduje. Na zdôraznenie správnosti iba dodáva, že uznanie dlhu predstavuje zabezpečovací prostriedok, prostredníctvom ktorého dochádza k zabezpečeniu práva povinností zo záväzkov. Ide o jednostranné vyhlásenie dlžníka adresované veriteľovi, ktorým dlžník v písomnej forme vyhlasuje, že zaplatí svoj dlh čo do dôvodu a výšky. Základným obsahovým prvkom inštitútu uznania dlhu je vznik právnej domnienky, že dlh v čase jeho uznania trval, ktorá sa prejavuje najmä v procesnej rovine, ako prenesenie dôkazného bremena na dlžníka. Pre platnosť uhnania dlhu je potrebné jeho písomná forma, jej absencia má za následok to, že k uznaniu dlhu nedôjde. Pre platnosť uznania dlhu nepostačuje len samotné uznanie existencie dlhu, ale je potrebný prísľub dlžníka, že svoj existujúci dlh zaplatí. Ďalšou obligatórnou náležitosťou uznania dlhu je jeho vymedzenie čo do dôvodu a výšky. Dlžník môže uznať akýkoľvek svoj dlh, resp. záväzok, či už týkajúci sa peňažného alebo nepeňažného plnenia. Uznáním dlhu sa dôkazné bremeno presúva zo žalobcu na žalovaného. Žalovaný je tak povinný vyvrátiť samotnú existenciu dlhu a zároveň vyvrátiť svoj prísľub, tento dlh splniť. Tomuto záveru nasvedčujú aj rozhodnutia vyšších súdnych autorít napr. Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo 1/2007, 4Cdo 116/2009, 3Cdo 143/2008, 3Cdo 79/2005, Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo5321/2008.

12.5.1. Platným uznaním dlhu dochádza podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka k pretrhnutiu (prerušeniu), resp. k založeniu premlčacej doby a zároveň k jej prolongácii na desať rokov. K založeniu novej premlčacej lehoty dochádza aj v prípade, že predmetný dlh bol v čase uznania už premlčaný, ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozpor medzi ustanovením § 558 Občianskeho zákonníka podľa ktorého „pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní“, kým ustanovenie § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka „ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo“. Vo svojej podstate ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje samostatnú právu úpravu účinkov premlčania, ktoré nastanú bez ohľadu na to, či došlo k platnému uznaniu dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Znamená to, že účinok začatia plynutia novej desaťročnej premlčacej doby nastane aj v prípade absencie vedomosti toho, kto dlh uznal, že je dlh premlčaný (komentár Občianskeho zákonníka k ustanoveniu § 558 D. a kolektív).

12.5.2. V prejednávanej veci žalovaní v prvom a v druhom rade uznali svoj dlh voči veriteľovi písomne dňa 18. 09. 2019 a zároveň sa zaviazali uhradiť veriteľovi dlžnú sumu v splátkach. V tomto uznaní dlhu

je jasne špecifikovaný dlh žalovaných voči žalobcovi, je uvedený titul tohto dlhu, výška istiny, účel a splatnosť. Zároveň je tiež uvedený aj prísľub dlžníkov, že svoj dlh zaplatia v splátkach na účet veriteľa. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie nemal dôvod na určenie neplatnosti tohto právneho úkonu, nakoľko v tejto dohode o uznaní dlhu je dlh jasne, zrozumiteľne špecifikovaný, vyplýva z neho titul, na základe ktorého vznikol, výška istiny, ako aj účel a splatnosť záväzku. Predmetný právny úkon je tak po obsahovej ako aj formálnej stránke platne uzavretý a vyplývajú z neho práva a povinnosti dlžníkov.

12.6. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil aj so záverom a odôvodnením súdu prvej inštancie v časti príslušenstva pohľadávky veriteľa voči dlžníkom, keď nevzhladol tak výšku úroku z pôžičky, ako aj výšku zmluvnej pokuty za rozpornú so zákonom. Súd prvej inštancie aj v tejto časti napadnutý rozsudok odôvodnil a uviedol úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd nezistil jednak žiadne vady konania, pre ktoré by bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok, ale tiež sa v plnom rozsahu stotožnil s dostatočným a riadnym odôvodnením napadnutého rozsudku, keď sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalovaných v prvom a v druhom rade vznesenými počas konania. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto ako vecne správny potvrdil podľa§ 387 ods. 1 CSP.

14. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami odvolateľa, uvedenými v podanom odvolaní.

14.1. Odvolatelia v podanom odvolaní namietajú neurčitost' zmluvy o pôžičke, keď vytykajú jednak označenie účastníkov zmluvy (Dlžník s veľkým začiatočným písmenom), kým pri ich osobných údajoch je uvedené len „Pristupujúci dlžníci 3 a 4. Namietajú preto postavenie z predmetnej zmluvy o pôžičke ako sporné a z tohto dôvodu neurčité. Vytykajú súdu prvej inštancie, že nedal odpoveď na námietku, prečo zmluva nenasvedčuje dojednaniu ručiteľského záväzku, keď je ručenie výslovne uvedené v bode 4. zmluvy o pôžičke.

14.1.1. K tejto námietke odvolateľov sa vyjadril už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 29. Odvolací súd neakceptoval námietku žalovaných v prvom a v druhom rade o neurčitosti predmetnej zmluvy o pôžičke. Zo zmluvy jasne vyplýva, kto je veriteľ, kto je dlžník a kto je pristupujúci dlžník. Je nesporné, že v bode 4. predmetnej zmluvy o pôžičke je hneď v prvej vete uvedené, že pristupujúci dlžníci 1 - 4 týmto pristupujú k záväzkom dlžníka podľa tejto zmluvy a stávajú sa dlžníkmi, sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Až v závere tohto bodu je uvedené, že Pristupujúci dlžníci 1 - 4 sú zároveň voči veriteľovi ručiteľmi za splnenie záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy.

14.1.2. Odvolací súd v súvislosti s touto námietkou poukazuje na ustanovenie § 546 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Už zo samotnej povahy ručenia, ako zabezpečovacieho inštitútu záväzku vyplýva, že ručiteľom nemôže byť dlžník, a to ani pristupujúci dlžník, nakoľko ručiteľský záväzok vzniká medzi veriteľom a ručiteľom, pričom ručiteľom je spravidla iná osoba, ako dlžník. Pristupujúci dlžník (v danom prípade žalovaní v prvom a v druhom rade) sa stáva dlžníkom voči veriteľovi popri pôvodnom dlžníkovi a teda nemôže byť zároveň aj ručiteľom za splnenie dlhu. Ručenie a prístupenie k dlhu sú samostatné zabezpečovacie inštitúty záväzkov voči veriteľovi. Z uvedeného potom vyplýva, že posledná veta štvrtého bodu predmetnej zmluvy o pôžičke nemôže byť platne uzavretá, nepredstavuje ručenie pristupujúcich dlžníkov za splnenie dlhu voči veriteľovi, nakoľko spoludlžníci nemôžu byť zároveň aj ručitelia. Neznamená to však neurčitost', resp. neplatnosť celej zmluvy o pôžičke, neplatná je iba posledná veta tohto ustanovenia zmluvy.

14.2. Odvolatelia v podanom odvolaní sa nestotožnili so závermi súdu prvej inštancie o aplikovaní desaťročnej premlčacej doby, nakoľko považujú uznanie dlhu za neplatné.

14.2.1. K platnosti právneho úkonu „uznanie dlhu“ sa vyjadril odvolací súd v tomto rozhodnutí v bode 10.7., na ktoré dôvody v súvislosti s touto odvolacou námietkou iba poukazuje.

14.2.2. K námietke, že dlh voči veriteľovi uznali v tiesni, kedy im zo strany žalobcu bezprostredne hrozila dražba nehnuteľností, odvolací súd iba poukazuje na skutočnosť, že žalovaní v prvom a v druhom rade okrem zmluvy o pôžičke uzavreli so žalobcom aj zmluvu o zriadení záložného práva, preto si od jej uzavretia (dňa 02. 12. 2015) museli byť vedomí, že v prípade, ak dlh voči veriteľovi neuhradia, môže veriteľ pristúpiť k realizácii záložného práva. Naopak, je potrebné uznať veriteľovi, že k realizácii záložného práva nepristúpil, ale dal žalovaným v prvom a v druhom rade ďalšiu možnosť na splatenie dlhu v splátkach, ku ktorým sa zaviazali v tomto uznaní dlhu. Odvolací súd iba opakuje, že dlh žalovaných, ktorý je uvedený v právnom úkone „uznanie dlhu“ je špecifikovaný jasne, určite a zrozumiteľne. Vzhľadom k tomu, že žalovaní v prvom a v druhom rade pristúpili k dlhu dlžníka,

stali sa dlžníkmi veriteľa a preto je irelevantné, že ktorá z označených osôb bola pôvodným dlžníkom žalobcu. Tieto námietky žalovaných sú iba účelové, nemajúce žiadny vplyv na skutočnosť, že sú z tohto právneho úkonu povinní plniť veriteľovi tak, ako sa zaviazali. Odvolací súd iba poznamenáva, že žalovaní v prvom a v druhom rade uvedený dlh, ktorý je riadne špecifikovaný, uznali čo do dôvodu aj výšky svojim podpisom. Neobstojí ich tvrdenie o tiesnivej situácii. Odvolací súd taktiež zhodne so súdom prvej inštancie poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 289/2014-34, podľa ktorého, spochybňovanie platnosti dobrovoľne a slobodne uzavretej zmluvy by malo byť výnimočným javom v prípade jednoznačne preukázaných okolností dokazujúcich neplatnosť, nakoľko v prvom rade je potrebné chrániť dobrú vieru druhého účastníka zmluvného vzťahu, zachovať právnu istotu a legitímnu vieru v záväznosť právnych úkonov.

14.3. Odvolatelia v podanom odvolaní namietajú predčasné podanie žaloby, keďže uznanie dlhu obsahuje aj dohodu o limitovaní vymáhania záväzku.

14.3.1. Túto námietku odvolací súd vyhodnotil ako účelovú, nakoľko dohoda o limitovaní vymáhania záväzku nemá žiadny vplyv na platnosť uznania dlhu. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca predložil súdu listinný dôkaz - Odstúpenie od dohody o limitovaní vymáhania záväzku zo dňa 26. 09. 2020, ktoré odstúpenie bolo doručené žalovaným v prvom a v druhom rade. Tvrdenia žalovaných v podanom odvolaní preto sú zavádzajúce a účelové.

14.4. Odvolatelia tiež v podanom odvolaní namietajú neoprávnené podnikanie žalobcu, za ktoré považujú poskytnutie viacerých pôžičiek dlžníkovi.

14.4.1. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou žalovaných v prvom a v druhom rade vysporiadal v napadnutom rozsudku, odvolací súd sa s odôvodnením v tejto časti (bod 33.) stotožnil. Dodáva iba, že aj ustanovenie § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje dohodnúť pri peňažnej pôžičke úroky. Z uvedeného dôvodu preto iba na základe toho, že v predmetnej zmluve o pôžičke boli dohodnuté úroky z pôžičky nie je možné hovoriť o poskytovaní pôžičky za účelom zisku, t.j. o podnikaní. Nedovolenosť podnikania nie je oprávnený riešiť súd v tomto konaní, záver o nedovolenom podnikaní by musel vysloviť súd v inom konaní, napr. v trestnom. Z tohto dôvodu aj predmetnú námietku odvolací súd vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a námietky odvolateľov v podanom odvolaní vyhodnotil ako nedôvodné.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške voči žalovanému v prvom a v druhom rade, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou

organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).